

KIEGÉSZÍTŐ TÁJÉKOZTATÁS

Közzététel dátuma: 2023. november 15.

A jelzőlámpás forgalomirányítás tervezése, telepítése és üzemeltetése (Az 1. sz. módosítással egységes szerkezetbe foglalva) (*Planning, Installation and Operation of Signal Traffic Management* (Amendment No. 1.)

Ütügyi műszaki előírás (ÚME) azonosító száma: e-UT 03.03.32:2022

- **hatályba lépése:** 2023. március 15. [ÚB 179/2022. (XI. 23.) határozat szerint]
- **terjedelme:** (112 oldal, 65 ábra, 7 táblázat)

1. sz. módosítás azonosító száma: e-UT 03.03.32:2022/M1:2023

- **hatályba lépése:** 2023. november 15. [ÚB 126/2023. (X. 11.) határozat szerint]
- **terjedelme:** (112 oldal, 65 ábra táblázatban, 7 táblázat)

Jelen módosítás irányadó pontosítást, kiegészítést tartalmaz az alábbi útügyi műszaki előírások tekintetében: –

Jelen útügyi műszaki előírásra irányadó pontosítások, kiegészítések a kiadást követően: –

Jóváhagyó: Útügyi Műszaki Szabályozási Bizottság (ÚB)

Koordináló szerv mint a szerzői jog tulajdonosa: Magyar Közút NZrt. (MK NZrt.)

Kidolgozó: MAÚT Magyar Út- és Vasúti Társaság

A hatálybalépéssel egyidejűleg visszavonásra kerül:

- e-UT 03.03.32:2022 A jelzőlámpás forgalomirányítás tervezése, telepítése és üzemeltetése

Korábbi előzmények: e-UT 03.03.31:2009, e-UT 04.01.21:2003, e-UT 03.03.31:2003, ÚT 1-1.104:1992

Kulcsszavak: útkereszteződés, közúti csomópont, jelzőlámpa, jelzőlámpás forgalomirányítás, közúti fényjelzők, forgalomtechnika, jelzésidőterv, csomópont geometriai kialakítása, összetett csomópont (jelzőlámpás körforgalom), közösségi közlekedés előnyben részesítése

Összefoglalás

A szövegben említett magyar nemzeti szabványok, ütügyi műszaki előírások és jogszabályok hivatkozásai felülvizsgálatra és kiegészítésre kerültek.

Az előírás számos pontjában elkülönül az egyes csomópontokban (útszűkületben) alkalmazandó fényjelző készülékek elhelyezésének, elrendezésének és alkalmazásának tervezése, valamint kivitelezése és üzemeltetési feladataiban. Jelen dokumentum három fő részben határozza meg és írja le jelzőlámpás forgalomirányítás tervezési, telepítési és üzemeltetési feladatok esetén a betartandó előírásokat, valamint a melléklet kiegészítő magyarázatokat (a vonatkozó jelzésekép szerkesztési útmutatói) is tartalmaz.

Számos változtatás és kiegészítés történt a 2009-ben hatályba lépett előíráshoz képest:

- új egyedi jelzések,
- tervezést segítő példarajzok,
- a közösségi és a kerékpáros közlekedés sajátosságai szabályozásra kerültek.

Az összetett csomópont (jelzőlámpás körforgalom) tervezésének főbb elvárásrendszere jelen dokumentumban került meghatározásra. A jelzőlámpás forgalomszabályozás tervezése korábban a kiviteli terv fázisában volt elvárás, viszont annak sok esetben visszahatása volt a csomópont tervezésére, ezért jelen dokumentum szabályozza az egyes tervfázisokhoz (tanulmányterv, engedélyezési terv, kiviteli terv) tartozó minimális tartalmi követelményeket.

A fényjelző készülékek alkalmazható méretei és az ahhoz kapcsoló elhelyezési szabályok pontosításra kerültek, melyekkel csökkenthető a tartóoszlopok száma.

Lényegi változás a gyalogosjelző zöld villogásának megszüntetése. Mivel ez a jelzés a lelépés tilalmát jelzi, de előfordul ennek félreértelmezése, ezért ennek ideje alatt tilos jelzés szükséges.

Jelen műszaki előírással bővítésre kerül a főfényjelző kiegészítő jelzésrendszere:

- kiegészítő sárga jelzés alkalmazása kiegészítő zöld jelző és BUSZ-jelző esetén: a kiegészítő és BUSZ-jelzők fényjelzése megszűnésének pillanatában a féktávolságon belül lévő járművek szükségszerűen tilosba hajtanak. A közbenső idők tervezésénél ez jelenleg figyelembe van véve, ezért ez nem veszélyes, de a jogilag korrekt szabályozás érdekében itt is szükséges átmeneti jelzésekép;
- kiegészítő tilos jelzés alkalmazása: elsősorban szélső fekvésű villamospálya mellett, a villamos áthaladásának fázisában a vegyes, egyenes-jobbos (-balos) sávokban az egyenes továbbhaladás lehetővé tétele érdekében eddig alkalmazott, nehezen érthető egyenes kiegészítő jelző helyett alkalmazható megoldás.

Az új rendszerű kiegészítő jelzők jelzéseképeire, elhelyezésére, fázistervben való alkalmazására jelen előírás példákkal és ábrákkal útmutatást ad.

Az 1. sz. módosítás összefoglalása

Kiegészítés, pontosítás történt az alábbi részekben:

- 6.1.8. A forgalomlebonyolódás színvonalának minősítése
- 7.2.1. Az átlagos várakozási idő (gépjárműforgalom) és a sorhosszúság számítása a felállási szakasz méretezéséhez

A kidolgozásban résztvevő szervezetek és munkatársak

Jóváhagyta: Útügyi Műszaki Szabályozási Bizottság
Elnök: Thoroczkay Zsolt főosztályvezető
Építési és Közlekedési Minisztérium

Koordináló szerv, a szerzői jog tulajdonosa: Magyar Közút NZrt.
Szilvai József Attila vezérigazgató
Mikesz Csaba műszaki vezérigazgató-helyettes
Szerencsi Gábor közúti szolgáltató igazgató
Faludi Boglárka jártasságvizsgálati irodavezető

Kidolgozó: MAÚT Magyar Út- és Vasútügyi Társaság
Nyiri Szabolcs elnök
Mayer András elnökhelyettes
Lehel Zoltán közúti alelnök
Rétháti András irodavezető

Jelen előírást kidolgozó munkabizottság vezetője: Szabó Gábor

Jelen előírást kidolgozó munkabizottság tagjai: Bokor Zsolt, Huszár Imre, Kollár Attila,
Lendvai Gábor, Losonci Gábor, Maklári Jenő, Pattantyús-Ábrahám Gábor, Tallos László

Szakmai konzulens: Kiss Ernő

A MAÚT általános és közúti bizottságai:

Digitális információ menedzsment bizottság: *Kis Tamás bizottságvezető*

Jogi koordináló bizottság: *dr. Siska Judit Éva bizottságvezető*

Kutatási és innovációs bizottság: *Puchard Zoltán bizottságvezető*

Minőségügyi bizottság: *Fülöp Pál bizottságvezető*

Továbbképzési bizottság: *Pásztor Zoltán bizottságvezető*

Építési bizottság: *dr. Ambrus Kálmán bizottságvezető*

Forgalomszabályozási és közlekedésbiztonsági bizottság:
dr. Mocsári Tibor bizottságvezető

Közúti műtárgyak bizottság: *Kolozsi Gyula bizottságvezető*

Települési utak bizottság: *Németh Mónika bizottságvezető*

Tervezési bizottság: *Keresztes László bizottságvezető*

Üzemeltetési-fenntartási bizottság: *Szabados Szabolcs bizottságvezető*

ÚME Koordinációs Bizottság: *Kolozsvári Nándor bizottságvezető*

Terjeszti:

A MAÚT Reader e-UT® Digitális Útügyi Előírástáron keresztül a
MAÚT Magyar Út- és Vasútügyi Társaság,
1024 Budapest, Retek utca 21–27. B 1/3.
www.maut.hu

A kiadványt gondozta: PMS2000 Mérnöki Társaság